

Charmerende idyl i skyggen af storbyen

Serbiens hovedstad, Beograd, er et overflødhorn af indtryk. En moderne storby med tydelige spor tilbage til betonkommunismen og Balkankrigen. Men kun en kort bustur fra den hektiske bymidte ligger den lille maleriske forstad Zemun.

TEKST OG FOTO: ANETTE LILLEVANG KRISTIANSEN - FRI@BERLINGSKEMEDIA.DK

Sporvognene hviner hen ad de solhede skinner. Jeg springer for livet og når i sikkerhed på det modsatte fortov. Foran mig ligger Beograds berømte Republikplads med dets menneskemylder og klassiske bygninger, der indrammer hovedstadens centrale hjerte.

Sveden pibler frem på panden. Termometret har denne sensommerdag sneget sig op på svimlende 37 grader, og jeg forsøger at dulme heden med skiftevis kolde drikke og is.

Gågaden Knež Mihailova danner ét af benene ud fra Republikpladsen og byder på en fascinerende smeltdigel af nyt og gammelt. Mærkevarerbutikker og indkøbscentre ligger side og side med aldrende palæer, og midt på gaden fanger den fine, gamle boghandel Akademija fra 1924 mit blik.

Beograd er i sandhed en by med kontraster. I et andet område af byen vidner en beskadiget bygning om, at stedet i 90'erne befandt sig midt i Balkankrigen, da NATO, som afslutning på konflikten, bombede strategiske mål i hovedstaden.

Propaganda-citater på et par bygninger fortæller sit tydelige sprog om et land og en by, der har en klar me-

ning om krigen for 30 år siden, men ellers går livet sin rolige gang i Eksjugo-slaviens gamle stolte hovedstad.

Jugoslavien i fordums tid

Beograd er måske ikke lige umiddelbart en rejsedestination, der ligger bekvemt til højrebenet, men er bestemt værd at besøge - ikke mindst på grund af dens begivenhedsrige historie.

Beograd betyder »Den skønne hvide by« og har været Serbiens hovedstad siden 1403. Byens historie går dog 7000 år tilbage i tiden og dermed er den en af de ældste byer i Europa. Der har levet mennesker her i årtusinder, og i dag er området et patchworktæppe af kulturer.

Beograd har også en række skønne, små åndehuller af landsbyagtige tidslommer, og en af dem er forstaden Zemun.

Sviptur til en anden stemning

Jeg tager bybussen gennem Beograds hektiske morgentrafik, og snart svinger vi ud på broen, der forbinder de to bydele over Sava-floden. Jeg er på vej til et lille sted med en særlig betydning for historien i området: Landsbyen Zemun var i sin tid grænseby mellem det gamle Østrig-Un-

garske kejserrige og Osmannerriget, og især arkitekturen i byen vidner om denne æra.

Bussen sætter mig af i hovedgaden ved duftende bagerbutikker, men jeg skal i retning af Donau-floden, som Zemun ligger ved bredden af. Jeg trasker ned mod floden ad en toppet brostensgade, og der går ikke ret lang tid, før det føles som at være i et helt andet land - eller i hvert fald en helt anden by.

Arkitekturen i Zemun skiller sig markant ud fra det centrale Beograds til tider lidt grå, betonbrutalistiske Østeuropa-stil. Maleriske små huse i pastelfarver med røde tegltage i smalle gyder præger bybilledet i Zemun.

Husene i Zemun er bygget i noget, der minder om alpestil, og man kan få en fornemmelse af at befinde i Østrig eller Bayern. Landsby-atmo-

Arkitekturen i Zemun minder lidt om alpestil

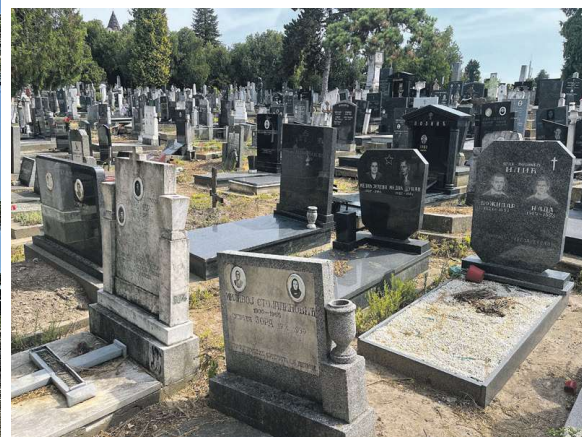

Fortsættes side 10

Zemuns kirker er interessante at besøge.

sfæren er dominerende, og tiden synes at stå stille på en yderst behagelig og afstressende måde.

Mindetårne og flodblik

Med udsigt til Donau ligger små caféer og restauranter som perler på en snor. Jeg slår mig ned på en lille fortovscafé på hovedgaden med en appelsinjuice og en cappuccino. Det er et godt sted at følge det lokale folkeliv, og en afslappet halvdovent stemning præger denne morgen.

Zemun er knapt vågnet. Man tager tingene i adstadigt tempo her – ingen grund til stress. Sommerfuglene flakser over blomsterkummerne, og ude på Donau venter en lokal fisker på dagens fangst.

På vejen har jeg lagt mærke til et særligt tårn på en bakketop midt i byen. Byens silhuet er i forvejen indrammet af et par kirketårne, men dette tårn skiller sig ud. Gardos-tårnet eller Millennium Tower, som det også kaldes, ligger på en af byens tre bakker og er opført i 1896 til minde om tusindåret for Ungarns tilstedeværelse i Pannonia-regionen, der var en provins i det romerske imperium.

Bakken var et ideelt sted at bygge et tårn, for når man står deroppe, har man udsyn over både Zemuns røde tage, den vandrige Donau og det omkringliggende landskab. På en klar dag kan man se Beograds højhuse.

Der hersker en afslappet lillebystemning i Zemun

Gardos-tårnet er bygget på samme sted, som Zemuns gamle fort oprindeligt lå. Fortet blev ødelagt under det første kors-tog, og osmannerne ødelagde resten i 1397, med undtagelse af nogle få murrester. Dem får jeg øje på, da jeg møjsommeligt har banet mig vej op i tårnet ad en smal, indvendig vindeltrappe. Billetten giver adgang halvvejs op i tårnet, men allerede her er der en flot udsigt over byen og floden.

Temperaturen har ikke ændret sig ret meget, selvom jeg har forladt Beograds tætte centrum. Det er stadig hedt, og efter bestigningen af de mange trapper gør det godt med

en iskold cola på Gardos Pub, der meget bejligt ligger lige nedenfor tårnet.

Donau-karper og stivede duger

Det helt store tillobsstykke i Zemun er af kulinarisk karakter. Byen er nemlig berømt for sin traditionelle fiskesuppe og fiskeretter tilberedt af flodfisk, især karper, fra Donau.

Det vil jeg ikke gå glip af, så jeg har i forvejen bestilt bord på en af Zemuns bedste fiskerestauranter. Flodpromenaden i byen er godt forsynet med gode spisesteder, men vil man være sikker på den helt autentiske Zemun-

fiskeretsoplevelse, er det på restaurant Pecorah Шападет, det foregår.

Der er stivede hvide duger på bordene, ikke et fnug ligger forkert, og min tjener, en gråsprængt, elegant herre klædt i sort, er meget opmærksom på mig. Først får jeg en kryddret, skoldhed fiskesuppe serveret i gryde ophængt i et stativ, og bagefter en grillet karpe med tilhørende spinat, salat, kartofler og cremet svampesauce.

Fiskestykkerne smelter på tungen, og mit kreditkort lider heller ingen nød, da jeg får regningen – 230 kroner alt inklusive. En lækker og pris-mæssigt overkommelig middag

Værd at vide

Transport

Air Serbia flyver til Beograd fra København. Billetten koster ca. 2500 kr. t/r afhængigt af tidspunktet. Bybus fra centrum af Beograd til Zemun tager omkring en halv time. Det er muligt at købe billet i bussen eller et rejsekort i byens kiosker.

Overnatning

Der findes gode hoteller i Zemun til priser på omkring 400 kr. pr. nat inkl. morgenmad. Det er en god idé at booke i forvejen, da stedet er populært – også for lokale.

I centrum af Beograd er Hotel Moskva et skont valg. Det er fra 1908, nænsomt renoveret og yderst sjældent. Der er spa-afdeling i kælderens og en uendørs café. Prisen for et enkeltværelse ligger på ca. 750 kr. pr. nat inkl. morgenmad.

Zemuns specielle kirkegård

Zemuns vigtigste gade ligger parallelt med Doanu, og det er her, jeg efter de mættende fiskeretter sætter mig og slår mave. Vejen er smukt flankeret af gamle, skyggefulde træer, og længere henne åbenbarer Zemunski-kajen sig.

Flodpramme og fiskerbåde glider langsomt forbi, og på flodbredden hygger store flokke af svaner sig i midt-dagsolen. Det er det perfekte sted at indsnue Zemuns lilleby-stemning sammen med de lokale, der sidder på bænke og spiser vaffels.

Et ganske interessant sted at gå på opdagelse er Zemuns kirkegård. Den er lidt speciel, fordi den både er ortodoks, katolsk og jødisk. De gamle, porøse gravsten vidner om tidernes og slægternes gang, og de mange navne fortæller utallige skæbnehistorier fra Balkan. Den jødiske del er den ældste jødiske gravplads i Serbien, og det er den ældste kirkegård i Beograd, der stadig er i brug.

De røde tage forsvinder i horisonten, da jeg sætter mig i bussen tilbage til Beograds bymidte, hvor vi igen holder i alenlange bilkøer på broen over Savafloden.